

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:
Egész évre 100 kor., félévre 50 kor., negyedévre 25 kor.
Egyes szám ára 2 korona
Hirdetések felvételre egyezség szerint.

Felelős szerkesztő: **BOR JÁNOS.**
Kiadótulajdonos: **BORBÉLY SAMU.**

Megjelenik hetenként egyszer, vasárnap reggel.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajdusoboszló, I. Vasút-utca 306.

A kis ántánt

Benes cseh külügyminiszter, amikor az orosz bolsevista veszedelem előretörésének megállítására Csehországot a nagy ántánt felszólította, hátat fordított régi gazdáinak és csonka Magyarország ellen megalakította a kis ántántot, amely Csehországból, Jugoszláviából és Romániából áll, de hallgatólag benne van Ausztria is, amely Nyugat-Magyarország birtokbavételét csak így remélheti. Népszövetségi határozatok, Wilsoni pontok kijátszása napirenden van, a győztesek balkáni és cseh alakulata, a kis ántánt, miért ne tömörülhetne ellenünk és az igazi ántánt ellen? Ugyan ki tudná megakadályozni a cseheket és a délszlávokat cselekvési szabadságukban, amikor maga az ántánt ruházta fel őket meg nem érdemelt jóindulattal és hatalommal. A kis ántánt a maga belső bajai leküzdésére képtelen, megerősödésének rengeteg oka van, aminek egyik mindenesetre jellemző sajátága a tulságos nagy terület, amit becsületesen kormányozni nem tudnak és az ezen területeken lakó különféle nemzetiségek, amelyek nem akarnak beleilleszkedni az új keretekbe és folytonosan lázonganak, mint például a Csehországhoz csatolt felvidék, a Jugoszláviához csatolt Bácska és a Romániához erőszakolt magyar vidék és Erdély. A Wilsoni eszmék és a népszavazási elmélet mily csufos kijátszása kellett ahhoz, hogy minket a hozzánk hű nemzetiségektől, ezer év óta birt területeinktől megfosztottak és koldusbotra juttattak. S ezzel szemben mily visszataszító jelenség, hogy a csehek mindjárt az első komolyabb veszedelemnél cserben hagyták hű szövetségeseiket, a franciákat. Mily kevés vigasztalás nekünk, hogy az ántánt bizalmatlanul nézi a kis

ántánt üzelmeit és hírlapjaiban erősen bírálja kedves barátait.

Önként felvetődik a kérdés, hogy miért szövetkeztek ellenünk szomszédaink? Könnyű reá a felelet. A Magyarországból hozzájuk csatolt országrészek lakosságát csak állandó fegyveres erőszak mellett is a legrobotabb elnyomás kényszerével képes visszatartani attól, hogy nyílt lázadásban ne törjön ki. Az elrablott területek nyugodt megtartásához nincsen semmi reményük. A veszített háború okozta roppant vér, terület és anyagi veszteséget csonka Magyarország kezdi lassanként kiheverni; az óriási bódultságból kezd magához térni; alkotmányos kormányzata, nemzeti hadserege cselekvő képes; a nemzeti érzés színvonala nálunk magasabban áll mint valaha. Nagy nemzetek képviselői már szóba állnak velünk. Még mindezeknek csak a legkezdetén állunk. Sok minden történt, de még nem minden. Csak egy halk lélekzetet vettünk még. S máris összerendeztek a mi osztozkodó kedves szomszédaink. Félnék, hogy ha lélegzethez juthatunk: nekik meg kell futamodniok a rablott területekről és nyomban vége lesz a „nagy hatalomnak“.

Azt mondják, hogy a politikában minden disznóság gilt. Ha ez igaz, akkor nem kell sokáig gondolkozni afelett, hogy miért kellett nekünk végigszenvedni a szétdarabolás, megszállás és kirablás nyomorúságait és ellenfeleink miért vannak felettünk „disznóban“.

Csonka Magyarországon a konszolidáció, a békés egyetértés, a helyreigazodás munkája minden vonalon megkezdődött. Ez már maga elégséges körülmény ahhoz, hogy régi ellenségeink, területrablóink ellenünk összeroffjenek és erőlködjenek. Nem valószínű, hogy munkájoknak sikere is legyen.

KÜL- ÉS BELPOLITIKA

Wrangel tábornok, a déiorosz kormány vezetője, a Párisban és Londonban élő orosz származású pénzemberek és kereskedők egész sorát szólította fel egy szeptember végén Sebastopolban tartandó konferencián való részvételre, melynek tárgyát Oroszország gazdasági és közigazgatási újjáépítése fogja képezni.

Litvánia jegyzőket intézett Lengyelországhoz, melyben kijelenti, hogy hajlandó a határmegállapításnak vitás kérdését békés úton elintézni.

Az egymással ellenséges viszonyban levő államok államfői közös értekezleten szándékoznak a határviilongások megszüntetésének és egymás köicsönös elismerésének tárgyában dönteni. Az értekezlet helyét és idejét még nem állapították meg.

A lengyel-orosz határra vonatkozólag, varsói hírek szerint olyan megállapodások történtek, hogy a fegyverszüneti vonalként azt a vonalat fogadják el, amelyet a fegyverszünet megkötésének napján mindkét fél csapatai elfoglaltak.

A bolsevik csapatokat, amelyeknek sikerült Rohatyn környékére behatolni, lengyel csapatok feltartották. Budienny lovassága ellen küzdő lengyel hadosztályok megszállták Vladimér-Volinszkijt, kétezer foglyot ejtettek, 36 ágyut, két páncélvonatot, három teljesen használható repülőgépet, négy belüti vasuti mozdonyt, 400 vasuti kocsit és nagymennyiségű hadiszert zsákmányoltak. A lengyel béke delegáció elutazott Danzigba, ahonnan tengeren utazik tovább rigába.

Franciaország nem osztja Olaszországnak azt a törekvését, hogy az ántánt államai vegyék fel újra a gazdasági összeköttetést Oroszországgal. Millerand még kereskedelmi érintkezést sem akar Moszkvával, mert tart a bolsevista propagandától.

Egyik francia újság „Mi lesz Ruténország sorsa“ címmel bukaresti táviratot közöl, amely szerint sem Csehország, sem Románia nem járulna hozzá a rutén területeknek Magyarország területéhez való átengedéséhez. Mindazonáltal a csehek nem tartják meg azt az ígéretüket, amelyet Ruténországnak az autonómia nézve tettek és így kénytelenek ostromállapot alakjában gyakorolni hatalmukat. A rutének viszont kénytelenek a békeszerződés alkalmazását vagy végrehajtását sürgetni, vagy esetleg Lengyelországhoz vagy Magyarországhoz leendő csatlósukat kérni.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Lengyelországban nagy az elkéseregés a csehek ellen. A népszavazás alá kerülő tescheni kérdésben Lengyelország nem hajlandó oly megoldást elfogadni, amely a cseheknek enged át oly területeket, melyekben a lengyel érzés még élénkebben lüktet, mint Posenban, vagy Krakkóban. Lengyelországban túlnagy az elkéseregés ahhoz, hogy szoros szövetség létesülhessen Lengyelország és a csehek között.

A lengyel békeküldöttség Rigába érkezett és szeptember 18-án megkezdte a béketárgyalást. Kalvarijában pedig a lengyel-litván béketárgyalás vette kezdetét. Ugy látszik, hogy a litvánok is megelégtettek az oktalan háborúzással.

A szerb szkupstina elnöke szerint a magyar nemzetgyűlés elnökétől értesítést kaptak, hogy a jövő pénteken a magyar nemzetgyűlés 13-14 tagja látogatást ohajt tenni Belgrádban.

Jugoszláviát nagyon megiepte a magyar közeledési kísérlet s azt vegyes érzelmekekkel fogadták. A jugoszláv kormány azt felelte, hogy az a szkupstina belügye. Rakovszky eink tehát ide fordult és onnan azt a választ kapta, hogy a látogatást szívesen veszik, de az időpontot ők állapítják meg.

A látogatás nem történik meg a békeszerződés ratifikálása előtt. Magyar részről a látogatásnak az a célja, hogy a Bácska- és Bánát-vidék nyílt kérdésének megoldására megfelelő javaslatot tegyenek. Magyar részről azt szeretnék, hogy a Délvidék és a Bácska magyar-jugoszláv dominium legyen autonómiával, amit mindkét állam garantálna. Jugoszláv álláspont szerint a kérdés már nem vitatható, mert ennek a kérdésnek megoldása Jugoszláviára tartozik a saint germani és a trianoni békeszerződés értelmében.

Take Jonescu román külügyminiszter heteken keresztül tagadta, hogy a kisántáni megalkotásában részes lenne. A napokban azonban francia és svájci lapokban nyilatkozatot adott le Take Jonescu, hogy mégis csak tagjai lettek a románok is a Benes ur ravasz kis társaságának. Tudvalevő, hogy a román külpolitika a multakban is állandóan hazugságokból élt, a háborút is tagadta, mégis belement.

A felsősziléziai népszavazási területen a német teljhatalmazottak jegyzéket adtak át Oppelnben szeptember 14-én Lerond tábornoknak, a nemzetközi bizottság elnökének, amelyben közlik, hogy a német kormány olyan lengyel haditervek és szervező rendelkezéseknek van birtokában, amelyek újabb bizonyítékai annak a szándéknak, hogy a lengyelek Felsősziléziát egy titkos harci szervezettel akarják megszállni. Az eredeti okmányok a német külügyi hivatalban megtekinthetők. A jegyzék a nemzetközi bizottságot teszi felelőssé, ha a lengyel előkészületeket nem fojtják el. A német kormány ebben az ügyben megtette a szükséges lépéseket a lengyel kormánytól, a békekonzferenciánál, a szent széknel és a londoni, párisi és római kormányoknál.

Casselben Németország szociálista pártjának vezető emberei erősen látogatott összejövetelt tartottak. Scheidemann főpolgármester volt az előadó, aki többek között kifejtette, hogy ha Oroszország legyőzné Lengyelországot, akkor ott szov-

jetállam alakulna. Eért újból és újból fel kell tárnai az ántánt előtt, hogy a bolsevizmustól csak akkor óvhatja meg magát, ha Németország élni és dolgozni tud, tehát ha pénzügyileg sem folytatják. Francia- és Angolország nem tudna a bolsevizmusnak gátat építeni!

A magyar nemzet gyűlésen a főiskolai beiratkozások rendezése céljából benyújtott törvényjavaslat tárgyalása során Prohászka Ottokár székesfehérvári róm. kath. püspök, nemzetgyűlési képviselő hatalmas beszédet tartott a magyar faj védelme érdekében. Kijentette, hogy a magyar semmi egyebet nem akar, mint ur akar lenni saját hazájában.

Bankok egyesülése

A gazdasági és szociális élet minden terén tapasztalható az erők egyesítésére való törekvés. A fizikai erővel dolgozó munkások egy hatalmas ököllé egyesítik munkás ökleiket, a szellemi munkások, mint pl. a pénzügyi tisztviselők, egy nagy szellemi erővé, egy hatalmas ésszé tömörítik erejüket, hogy így többet érjenek el, mint egyik-egyik külön-külön.

Az erőknek ezen egyesülése a pénzügyi életben már a megalakuláskor jelentkezik, amennyiben az amugy életképtelen apró tőkék részvények formájában egy hatalmas tőkévé egyesülnek, hogy így egy nagy teremtő részvénytőkévé egyesülve fejtsék ki hivatászerű működésüket.

A hitellel fejlődéséből kifolyólag az intézetekkel szemben fellépő igények és a különböző gazdasági ágak fejlődéséből folyólag az intézetekre váró feladatok olyan természetűek és méretűek, hogy nem bírnak mostani tőkájukkal azoknak eleget tenni. Az elmúlt világháború viharai megmutatták, hogy milyen értéke van a saját tőkének, hogy csak azok az intézetek állottak meg a helyüket és kerülték el a bizalmatlanságot, amelyek hitelezőikkel, betevőkkel és adósaikkal szemben egyaránt helyt állottak; ezek pedig a nagyobb tőkés intézetek voltak.

A háború zivatarai és annak utánna a vörös rémuralom annyira megtépázták intézeteink erejét, hogy a jövőben külön-külön alig fejthetnek ki eredményes tevékenységet. Intézeteink jövedelmet hozó vagyoni részeit jórésztben visszafizették, az intézetre kivetendő adók aránytalanul emelkedtek, a kezelési költségek és a tisztviselői fizetések mind-mind óriási mértékben emelkedtek, annyira, hogy mindezen költségek az intézet összes jövedelmeit majdnem teljesen felemészítik s mindezek tetejébe ott van intézeteink tárcájában a már-már fele értékét érő hadikölcsön állomány. Idevonatközöleg meghozott miniszteri rendelet intézkedik arról, hogy az intézet hadikölcsönei a lehetőséghez képest a névérték 50 százaléka erejéig állítandó be a mérlegbe és tekintve megcsönkített államunk zilált pénzügyi viszonyait, könnyen be lehet látni, hogy ez nem is lehet másként. Ha pedig ez szükségszerű kényszerítés, akkor nem marad más hátra, mint ennek eleget tenni. Már most hogy tehát eleget ezen fent elősorolt kötelezett-

ségeknek az amugy is legyengült pénzügyi helyzet, amikor a legszorosabban vett kötelezéseknek is alig-alig tud megfelelni. A részvényes utóvégre is azért adta oda pénzét az intézetnek, hogy azt az intézet jövedelmet hozó biztos üzletekbe fektesse és hogy az év végén tisztességes kamatot hozzon s a betétet elhelyező közönség is nem az igazgató ur szép szeméért viszi pénzét a takarékpénztárba, hanem hogy ott az az intézet szolgálatába állítva, részére tisztességes kamatot hozzon, de ezenfelül azért is, hogy pénzét megbízható kezekre bízva, ahhoz bármikor hozzáférjen. A betevő nem szívesen veszi tudomásul azt, hogy betétjét a pénzügyi élet csak bizonyos felmondási idő lejártával fizeti vissza, mert neki a pénzre pár nap alatt szüksége van s ha a pénzügyi élet nem tud fizetni, vége a bizalomnak. Ezen követelménynek azonban egy gyenge intézet alig, míg egy körültekintéssel vezetett nagyobb intézet mindenkor minden fennakadás és fentartás nélkül eleget tud tenni.

Most nézzük a helyzetet az adós szempontjából. Akinek kölcsönre van szüksége, ugyebár szívesebben megy ahhoz az intézethez, akiről tudja, hogy ott kölcsönét a visszafizetésre kitűzött idő alatt zavartalanul használhatja és nincs kitéve annak, hogy egy váratlan pillanatban — a pénzügyi életnek nagyobb összegű pénzre lévén szüksége és hitelforrásai esetleg kiapadtak — kölcsönét részben vagy egészen felmondják és esetleg neki is akkor kell a visszafizetést teljesíteni, amikor a megfelelő összeghez ő sem juthat egykönnyen. Az ilyen váratlan visszafizelések könnyen válságba sodorhatják az adóst is, aki hogy fizetési kötelezettségének eleget tehessen, esetleg a legnélkülözhetetlenebb értékeit kénytelen eladni, avagy terményét, a kitűzött idő előtt értékesíteni, ami által rá nézve tetemes károk származhatnak.

További fontos szempont még az, hogy egy nagyobb intézet, nagyobb lévén a jövedelmet hozó anyaga, alacsonyabb kamattal tudja a kölcsönzőt tőkét folyósítani, mint egy kisebb intézet, amely alig-alig tudja megkeresni még az üzlet fenntartására szükséges összeget is.

Egy pénzügyi intézetnek tehát olyannak kell lenni, hogy ott a részvényes, betevők, hitelezők és adós egyaránt megtalálják számításukat, mindezen követelményeknek azonban egy kisebb intézet alig tud eleget tenni.

Napjainkban minden téren megindult az erők egyesítése és amugy okok létrehozta a pénzügyi intézeteket, ugyanezen okok: a tőkék egyesítése, a kockázati teher megosztása és a munkamegosztás szüksége fogják megteremteni a részvénytársaságok fuzióját is.

Folyt. köv.

Borzalmas napok

Irja: Kerekes Béla jegyző.

Végre egy tönzsi fekete vörös, három lépéssről neki szaladva, két marékra fogott karabélyával oly hatalmas ütést mért a bal oldalára, a bal kar könyék hajlása táján, hogy az egész test jobbra hatalmasan kilengett s a visszahúzott fegyverről esurgott a vér... Felakadó rövid hörgés,

egy pár kilengés. Végre egyensúlyba került a test. Hirtelen megmerevedés. Három, egymástól tisztán megkülönböztethető rágás jelezte, hogy a lélek elszállt a testből...

Ura visszafordítottak. Ura az az átkozott notesz „A névsort, a névsort!” „Ismétlem, kérem, itt nincsenek fehér gárdisták.” „Akkor hát ezek is ártatlanok, mi?” „Mint fehér gárdisták, bizonyly azok!” „Igen, hát ki lüette ki a fehér lobogót?” „A polgármester parancsára tüzték ki, de a feltétlen megadás jelül.” „Nekünk biztos értesülésünk van, hogy itt megalakult a fehér gárda. Mondja csak bátran a névsort, magának nem lesz semmi bántódása.” „Nincs itt fehér gárda. Legalább is én nem tudok róla. De hisz nekem nem is mondták volna, hisz én is épp olyan nincstelen vagyok, mint önök.” „Maga tisztviselő. Magának tudni kell róla. Mondja csak, mondja azokat a jó madarakat, mert különben — látja...” „Felakaszthatnak. Hisz maguk közül akasztanak fel egyet. De hogy hazudják...” Ebben a pillanatban mozgás támad a postautca felől. Vörösek hoznak egy szürke, nyári ruhás civil urat. Első pillanatban nem ismerem rá. Szűcs Imre pénzügyi fővigyázó volt civilbe öltözve. Hóhérom azt kerdi nyugtatni. Nekem békét hagy.

Körülnézek. Helybeli vörösek kószálnak mindenfelé. Közeli áll hozzám egy vékonypénzű, nyomorult cingár alak, úgy fest a hatalmas szuronyos manicher e vállán, mint kutya szájában a tollseprű. Agyasztalása kétségbeeszt. Látszik rajta, hogy egy napig sem volt katoná. „Nini, hisz ez még Szőke János asztalos. Édesapámnál tanult, puszi pajtások voltunk, sokat játszottunk együtt a forgácsban, fűrészpörben, testvéremnél dolgozik most is: Ez lesz az én igazi megmentőm!” gondolom. Hozzásonfordulok. Könyörögve kérem pártfogását. Szigorúan elutasít. „Csak menjen. El lesz maga is intézve!”

(Te is fiam, Brutus!?)

Nagy csoportosulás a polgármester hullája körül. Valahonnan, (tán felső kabátja zsebéből) fekete hálósapkát keritenek elő. Betyárosan félrevágva fejére teszik.

A kínosan eltorzult, kékszederjes arc, kidülledt szemek, félig nyitott, vérző száj, kimeredt, lassan, körbe forgó hulla a félre-esapott fekete hálósapkával — irtózatossá látványt nyújtott s óriási hahótát váltott ki a csöcselékből. Fekete s helybeli vörösek valahányszor arccal a piac felé fordul, gunyosan szalutáltak neki.

Szétrebbenek a feketék. Összefogdossák az utcán járó kelő leányokat. Erdőszakkal vonszolják a piactéren át, közel a hullákhoz. Rémesen sikoltoznak. Ájultan esnek a piac kövezetére. Nincs kegyelem. A körön vonszolják tovább. A hullák elé. „Nézzétek!” „Igy járnak a fehér gárdisták!” Egyszer csak két jól öltözött, fekete ruhás kis lányt hurcolnak a tempium felől. Meghűt bennem a vér. Azt hittem, a Körner Béla leánya. Amint a hullákat meglátták, hangos sikollyal ájultan estek össze. Egymáson keresztbe. Ott maradtak a piac kemény kövezetén. Békét hagytak nekik, nem vonszolták tovább.

A fővigyázó kihallgatása véget ért. Vallató hóhéruunk kiadja a parancsot 2 helybeli vörösnek: „Dutyiba velük!” Többen közrekapnak s visznek bennünket a nagy-

kapun át. Mikor a postautca torkolatában járunk, ekiáltja magát egy helybeli vörös: „Hát a nagy füstös?” „Az ám, az ám, a nagy füstös!” kiabálják többen. „Gyerünk csak!” s már futnak is lefelé a postautcán, Fekér Gábor tanácsnok lakására.

A főkapitány szobájába visznek bennünket. Már van két fogoly. Csiba Márton főjegyző, meg Dr. Erdős Kálmán tanácsnok. A rácson belül vannak. A diványon ülnek, egymás mellett. Minket a rácson kívül hagynak. Két helybeli vörös vigyáz ránk. Ugyanazok, kik melettem tanuskodnak: az uri képű szőke, meg a makrapipás barna. Ez utóbbi örökösen pöfékel. Ki nem venné egy percre pipáját a szájából. Még ha beszél is, benne tartja. Igaz, hogy nem igen fecseg.

Hallgatunk. A főjegyző nagy busan meg-megcsóválgatja okos fejét. Bejön pár fekete vörös. Művelt embereknek látszanak. Mozgások feszelen. Beszédmódoruk kifogástalan. Igen élénk beszélgetésbe elegyednek Dr. Erdőssel. Nem igen értem, miről van szó. Németül folyik a társalgás. Hivatalos okmányokról, pénzről, kulcsokról van szó. Dr. Erdős vezetése mellett felnyitnak minden záros fiókot ebben s a többi szobában is. A talált pénzt megolvassák, elteszik. Magukhoz veszik a kulcsokat is. Bejön egy harmadik fekete. Magyarul beszél. Körülbelül ezeket mondja: „A maguk ügye tisztázva van. Nem lesz semmi bántódásuk. De magunkkal visszük tuszunk.” Később megkérdezi: „Családok?” „Csak a főjegyző elvtárs.” „Haza kísérjük, elbucszhat a családjától.” „Mi is szeretnénk hazamenni. Egy kis élelem, ruha féle...” „Jó, hazamehetnek mindannyian!” Elment. Nemsokára visszatért. A főjegyzőt s tanácsnokot szólítja. Kivezetik őket. „Arra lakom én is” mondom s már megyek is utánnuk. De a makrapipás barna vörös legyvert szegezett rám s durván rám mordul: „Marsch! Vissza!” Hóhó! gondoltam, nem haza vitték ezeket. Bizonyára kettesével lönek bennünket agyon. Aggódva figyeltem az eljövendő lövések zaját. De nem hallottam semmit. Keztem reménykedni, hátha nem lövik őket agyon. De aztán aggódtam, bizonyára őket is akasztják.

(Folytatjuk)

HIREK

— A református templomban ma vasárnap délelőtt Csányi László vallástanár prédikál.

— Dr. Vass József közvélemezési m. kir. miniszter csütörtökön Debrecenben időzött. Közvélemezési kérdésekben tárgyalt az arra illetékes faktorokkal és ennek alapján adott felhatalmazást az alispánnak a terménykészletek zár alá helyezésére. A miniszter Debrecenből Nyiregyházára utazott.

— Az állandó választmány tegnap délelőtt tíz órakor dr. Erdős Kálmán h. polgármester elnöklété alatt ülést tartott. Az állandó választmány a mai képviselőtestületi gyűlés tárgyait látta el javaslattal.

— **Képviselőtestületi gyűlés.** Hajdusoboszló rend. tan. város képviselőtestülete szeptember hó 19-ik napján, ma délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Főbb tárgyak: Leány-polgári iskola elhelyezése tárgyában beadott mérnöki javaslat. A város tulajdonát képező 42 hold Csipkésbéli föld felehasználatára tárgyában beérkezett ajánlatok. Közellátási hivatal teendőinek mikénti ellátására vonatkozó javaslat. Kérvények, folyóügyek, indítványok.

— Az összes termények zárlátvétele. Pákozdy Sándor alispán tegnap a következő távirati rendeletet küldte a polgármesterhez:

— „Közvélemezési miniszter ur felhatalmazása alapján a vármegye területén található múltévi és idei termésből származó búzát, rozsot kétszerest, árpát, zabot és tengerit zárlat alá veszem. Ezekből tulajdonosok csakis házi szükségletükre használhatnak fel. Megtiltok minden adásvételt, a városból valószállítását újabb rendelkezésig. Minden készletnek helyén kell maradni. Részletes rendelkezéseket írásban megkapják. Pákozdy alispán.”

Hajduvármegye fenyegető élemezési állapota követelte meg, hogy az alispán fenti intézkedést tegyegye. Az állatállomány nyugalma és az általános közérdek szempontjából e kivételes intézkedést megnyugvással kell fogadnunk, mert ennek folytán bizonyosan remélhető a vármegye közvélemezés katasztrófájának elkerülése.

— A fogyasztási szövetkezet igazgatósága ma délelőtt ülést tart.

— A Hajdumegyei Takarékpénztár részvénytársaság szept. 26-án tartja meg évi rendes közgyűlését Hajdusoboszlón saját intézeti helyiségében.

— A szibériai hadifoglyok hazaszállítása érdekében szeptember 12-én rendezett nagy népünnepély várakozáson felül sikerült. Az ünnepség, melynek színhelye a piactér volt, fényes eredménnyel folyt le. A polgárság és a nemzeti hadsereg őszinte egyetértése a legfőlemelőbb módon összeolvadt a jótékony magasztos művésznél. Esté az összes olvasóköri táncvigalmat rendeztek. A tisztajövdelem összeszámlálása, most folyik.

— Népszámlálás Budapesten. Január elején kezdik meg a fővárosban a tízevenkénti általános népszámlálást. A közvélemezési miniszter adatai szerint 1 millió 400 ezer, a főkapitányság adatai szerint pedig 1 millió 600 ezer lakosa van Budapestnek. Kétszáz ezer ember holléte tehát ismeretlen. Az összeírásra szolgáló nyomtatványok ára 2 és fél millió, az összeírás végző közegek fizetése 2 millió koronába, összesen tehát 4 és fél millióba kerül a népszámlálás. Az 1910. évi népszámlálás költsége 600 ezer koronába került. A legérdekesebb az a kérdés az összeírásról, hogy mi volt a foglalkozása a háború előtti?

— A szüretet szőlőkertjeinkben nagybárra befejezték. A hosszas esőzések és a perzselő nyár tönkretette a várható termést s így ezt a csapást is csalódottan kell tudomásul vennünk.

— A **hagyardák és földművesek 1921. évre szóló naptárai.** Aki megszokta a múltban, hogy a falusi népek szánt naptárai majdnem kivétel nélkül selejtes ponyvatermek voltak, szinte megszokta azt a gondolatot is, hogy a falusinak az is jó. Ezzel a minden szempontból helytelen felfogással szegezünk szembe a most megjelent „Uj Barázda Naptárát” 1921. évre és a „Falvi Naptárát” 1921. évre, melyek azt az eszmét fogják világosan bizonyítani, hogy mi igenis a lehető legjobb, legszebbet adjuk a falunak. Gazdag a tartalma a naptáraknak, melyekben a világ eseményein kívül a hazai fontos események krónikája is meg van írva, tárgytva izlőes, művészies képekkel. Mire volna nagyobb szüksége a magyar gazdának, mint szakszerű, okos tanácsra gazdasági dolgokban? De a magyar háziasszony is megtalálja benne a kertre, háztartásra, gyermeknevelésre szóló utmutatásokat. Szórakoztató részét híres-neves írók művei gazdagítják, mindegyik a lelke javát, a gondolatai, érzéseinek legkiválóbbait nyújtja. A naptárak szerkesztését Meskó Pál, a Hangya igazgatója, Buday Barna, a Fajú Országos Szövetség ügyvivő alelnöke és Schand. Károly dr. nemzetgyűlési képviselő, az „Uj Barázda” felelős szerkesztője végezték. Egy-egy naptár ára bérmentes küldészei 24 korona. Aki meg akarja szerezni, minél előbb rendelje meg az „Uj Barázda” kiadóhivatalában (Budapest, Múzeum-körút) vagy a Hangya Szövetkezet utján.

— **Magyar farmgazdaságok.** A menekült családok és a háboruval összefüggő okból kenyerüket vesztett családok érdekében új vállalat alakult augusztus második felében Budapesten Első Magyar Farmgazdasági és Ipari r-t. címmel. A vállalat 2—3 holdas farmgazdaságokon helyezi el a családokat, amelyek főképpen baromfitenyésztéssel, gyümölcsstermeléssel, méhészettel, halgazdasággal és népiparral foglalkoznak majd. A telepedéseknek a vállalat épített lakóházakat, a fizetésen és a termelési jutalékon kívül különböző értékű kedvezményeket is ad. Jelenkezni a szervező irodában lehet: VI., Andrássy-út 66. II. 15.

I R O D A L O M

Boross Sándor. Most amikor a megcsönkített magyar haza határain belül, — elszakítva mindenkitől — be ékelve halálos ellenségeink közé, önmagunkra vagyunk hagyatva: viszszafojtott lélekzettel, aggódó tekintettel lessük, várjuk, jön-e a költő, aki lerázza lelkünkrol a benuitság bilincsét, akiknek messze döngő szava

megdöngeti az elfásult szivek kapuját. S a költő megérkezett. Elküldte őt a magyarok Istene! Uj mester ő, aki megérzi mindnyájunk fájdalmát s most, amikor nem értjük meg egymást, önmagunkat, ő megért mindenkít s megtalálja az utat mindnyájunk szivéhez. „Tánc” a címe könyvének, mellyel utjára indul s az ismeretlen egyszerre ismertté válik, mint egy új üstökös, mely vakító fényvel jelen meg elborult egünk felett. Verseit olvasva érezzük, hogy a megújuló, újjászülető Magyarország első poétája érkezett meg. Mirajtuk áll csak, hogy közöttünk is maradjon! Kiitta már fenékgig a szenvedések poharát. Osztozzon-e továbbra is nagyköltőink sorában, kiket csak a késő utókor értett meg? Visszatérve Szibéria hómezőiről, elüldözve otthonából járja-e továbbra is a rögös Golgotát? Ha valaha, ugy most van szükség poétákra! Ha valaha, ugy most kell támogatnunk a hazai irodalmat, mert ez az első talpköve a jövő Magyarhonnak! Nem áldozat, de kötelesség ez, mindnyájunk kötelessége elszakított, idegen járom alatt szenvedő testvéreink iránt. Közülük, jött ő is, az új költő! Hívjuk, vártuk őt! Hívásunkra megjelent ő, most tartuk is meg örökre! (Könyve: a „Tánc” Budapesten Singer és Wolner kiadásában jelent meg a békebeli finom papiron, kapható minden könyvkereskedésben. Ára 22 korona).

A Keresztyén Biztosító Társaság helyi képviseletében VÁCZY KÁLMÁN

kereskedő VII. t. 6. sz. a. megkezdte a biztosítások felvételét. Tűz-, élet-, termény- és állatbiztosítások köthetők. Ajánlatokat felvesz a nap bármely szakában. A biztosító társaságot különösen ajánlja a gazdaközönység figyelmébe, mert a társaság nemzeti és keresztyén alapon szervezkedett.

Egy jó családból való két közép, vagy hat elemi iskolát végzett fiú tanulóknak felvétetik **a Plón-nyomdában**

Hirdessen a **Független Hajduságban**

Fogorvos Szoboszlón

Váry János fogorvos Budapestről teljes fogászati felszerelésével megérkezett és megkezdte működését I. tized 286. a. Posta-utca, Egri Sámuelnél. Található d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Használjon „ÁRKÓ” butortisztítót.

! !

Kapható: Barbócz Zsigmond gyógyszer-tárában, Hajduszoboszlón

! !

FOTÓ
FÉNYKÉPESZETI SZAKSZLET BUDAPEST RÁKÓCZI UT 80. HÁGYAN - KICSIMYÉN

SZIREK ANDRÁS
úri divat- és egyenruha-szabó

Katonai felszerelések, civil- és egyenruhasapkák nagy raktára.

Mindenemű munkát gyorsan és pontosan eszközöl.

Debrecen, Szent-Anna-utca 1.